

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— július 30.

(A tulipán.) Hova indult a tulipán és hova ért? Mit akart nyerni és mit kapott? — Soha igazabb, jobb irányu mozgalom Magyarországon nem indult meg, mint az a mozgalom, — a tulipán jegyében — hogy Magyarországon minden ember a lehetőségig magyar kéznek a munkáját honorálja s ne adjuk el pénzünket idegeneknek, főképen a bájos osztrák birodalomnak. Ezt a frázist (sajnos, csak frázis) mindenki tetszősnek találta. Abban a részében t. i., hogy a kabátja gallérjára szurjon egy tulipánt, vagy a nyakkendőjébe. Ezzel lehet megmenteni Magyarországot a koldusságtól. Azt mondják a rossz nyelvek, (és a jó torkok) hogy vannak kereskedők, akik „Very old Jamaica” néven akár hidegen készült rumot hoznak forgalomba. Sztámpilyia, vagy ha úgy tetszik; stampiglia kérdés az egész. Vagy „Valódi tokaji asszu” vinyettet tesznek a valódi csavickás boros üvegre. Ugy sejtem, hogy a rossz nyelveknek (és jó torkoknak) ebben az esetben igazuk van. És vajjon mi a különbség a tulipános, a „valódi szabadalmazott magyar ipar pártoló” vinyettes urak s a „Very old Jamaica” vinyettes üvegek között? Mert kétségkívül van legalább is annyi, hogy az egyiket emberek viselik, a másikat rumos üvegek. Tartalom tekintetében? . . . Talán semmi. Az egyik épp annyira nem igaz, mint a másik. És az ellen tulipán? Az osztrákok bojkottot indítanak minden magyar nyers-termény ellen. De tulipán nélkül, Csak tényekben nyilatkozó bojkottot. A mi tulipánunk pedig csak elvben és a gomblyukakban virágzik. Vajjon ismét ki csinált jobb üzletet?

*

(A pozsonyi villamos) Pozsonyban van számos utca és minden utcán sok sarkok . . . És véletlenül magyar villamgyár is. És Pozsony mintha Magyarország területéhez tartozna. Ezen a „magyar globus” on sok minden furcsaság esett meg. Egyik miniszterelnök pl. március 15-ét áttette április 11-re. Egy nagynevű miniszter pedig elrendelte, hogy nálunk fél 1 órakor legyen 12 óra, (a neve Ba val kezdődik, és rosssal végződik). Arra is volt eset, hogy egyik rengeteg tekintélyű miniszterünk (annak a nevét nem jelezzük, mert most nem jár az

ilyenre kedvező szél,) miniszteri rendelettel — hatályon kívül helyez törvényt (lásd 125000—902. B. m. sz. rend. 374 § a). Csak olyan dolog nem esett még meg eddig, hogy magyar várost, magyar törvény erejével Bécs külvárosává tegyenek. Most pedig erre van kilátás. Pozsonynak naponta Béccsel száz és nem tudom hányszor közlekedő vilamos vasutra van szüksége. Hogy természetesen mentül nagyobb közösségbe jusson — nem Budapesttel, de természetesen Béccsel. Budapest felé pedig már tán tulongul sok is az a napi 20—25 járat? De disztिंगváljunk. Vajjon Pozsonynak kell-e ez a vasút? Hiszen Pozsony virágzó, népes, önálló város, miért, mi okon olvadna be és fokozná le magát mindjárt Bécs, pardon: Gross-Wien külvárosává? De Bécsnek igazán kedves alkalom ez a tervezet átruccanás a magyar területre. Tehát érdeke Bécsnek. És állítólag egy részvényes főherceg urnak is. És ebből az a következtetés, hogy ha Bécsnek és egy főhercegnek kell valami: azt a magyar kormány hódoló készséggel meg is csináltatja? . . . Igen, igen. Tudjuk, hogy a kormány tele van csupa nemzeties színű jóakarattal, nemzeti érdekű törekvésekkel. Bizhatunk is benne épp ezért. De mit is mond Dante: a pokol alja is jó szándékkal van kikövezve. A kereskedelemügyi miniszter ur ezt olasz eredetiből is tudhatná.

*

(Dante.) Valahol azt mondja Dante, hogy tudásra csak úgy tehetünk szert, hogyha amit egyszer megtanultunk, azt nem felejtjük el. Ennélfogva a Bourbonok csak féltudósok voltak, mert bár nem is felejtettek, de nem is tanultak semmit — ha igaz, amit Talleyrand mondott. — A nemzet pedig? Óh, tanulni nem igen szoktunk semmiből sem, de felejtetni nagyon szívesen. Főkép udvari ebédeken. Erről írni elfelejtjük, hogy a világ egyik leggazdagabb uralkodó házának, a világ egy legnagyobb civilizisztáját szavazzuk meg. Elfelejtjük, hogy ennek fejében semmi ellenszolgáltatást sem kapunk. Még a magyar viz is (bár a civilizista kiadásai között ez a legkisebb tétel) büdös. Csak a bécsi méz jó a magyar király várpalotájában. — Elfelejtjük, hogy az udvar mi nálunk jóformán semmit se költ. És még most se tanultuk meg, hogyan lehetne, — ha másképen nem — rászorítani az udvart, hogy valamit az óriás civilizisztájából és rengeteg magán vagyonaából, kincseiből, ennek a hóbortos jó bolond Magyarországnak is adjon vissza. —

Nem tanultak meg a módját annak, hogy az udvart a törvények (1848 és 1867) világos, jóhiszemű intézkedései értelmében évente legalább félét magunkhoz rögzítsük. Csaknem egyenes szóval mondják meg nekünk: nem a szereteted kell nekem, bolond magyar, de a pénzed. Csak a pénzed. És mi beszélgetjük miad a kettőt . . . Miért nem visszük hát legalább a mi nagy hibánkat: a feledekenységet — egy erényes tulásba? Ha például egyszer elfelejténénk megszavazni az örült magasra esigázott civilizisztát?

*

(Mit kíván a nép?) Régi eset, de jellemző ma is: Ferenc császár tudvalevőleg nagyon szerette a tiroliakat s az ő szokásos atyaságos, kenetteljes modorában el-elbeszélgetett velük. Egyszer Tiroiban jártában egy falu birájától azt kérdi:

— Mit kívántok tőlem, kedves gyermekeim?

A biró kis vártatva és fejkavarás után azt mondja:

— Mi nem kívánunk semmit sem, csak te ne kívánál tőlünk.

A társadalmi kérdés.

— július 30.

Korunkban a társadalmi kérdés uralja a gazdasági élet minden terrénumát; a különböző társadalomtani programok foglalják le maguknak különösen az alsóbb néposztályok egész tömegeinek szívét lelkét, gondolkodását. Szóval a mai társadalmi és gazdasági mozgalmak mindinkább a szociálisták mozgalmak mindinkább és leggyakrabban ugyane szocializmus rengeteg tanától telítve nyerik erőszakos kifejlődésüket.

Mindezek dacára oly foku tájékoztatlanyságot tapasztalhatunk minden téren, a szociális eszmék lényege felől, hogy méltán csodálkozhatunk azon, hogy miként tehetett a szociálisták hazánkban olyan nagyarányu hódítást? Ez pedig tulajdonítható annak, hogy a különböző szociálista frakciók hirdetői és agitátorai nagyrészt egyszerűen mellőzték az igaz szocializmusban kétségkívül létező nemes eszmei tartalmat és csupán a szociálisták ferde kinövéseivel képeztek maguknak közvéleményt, számítva a nagy munkás tömegek valóban nyomasztó helyzetére, melyeket aztán magukhoz is láncoltak

Sirolin

Ennek az étvágyat és a vesztélyt megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárterekben. — Ára üvegenként 4.— korona.

a munkás osztály elkeseredésének kellő érvényesülést nyitó gazdasági terrorjaikkal, a fennálló rendet, a vagyont, a házasság és család szentségét támadó tanaikkal, mely utóbbi azonkívül még nagyon is kedvezett az alsóbb néprétegeknél hova-tovább mindjobban elharapódzott laza erkölcsi felfogásnak.

A szociális eszmék ezen zürzavarában elsőrendű kötelesség felállítani a szellemi utjelzőket, felvilágosítani a népet a szociálizmus valódi lényege és tartalma felől, hogy a nemzetközi határt nem ismerő izgatásai, kik a szociálizmus leple alatt uszítják a munkás osztályt és a föld népét a haza, a társadalmi rend ellen, tagadtatják meg veie Istenét, ősei vallását — célt téveszsenek és ne hassanak bomlasztólag a józan magyar nép lelkiületére. Elégé sajnálatos, hogy ezeknek az izgatónak még mindig oly nagy hatásuk van az alsóbb néposztályokra, mint azt a folytonos, nagyobb hányadában amugy is a munkásokra kedvezőtlen kimenetelű sztrájkok és a legutóbbi arató sztrájk megdöbbentő adatai bizonyítják.

De bármennyire is visszariasztó legyen az a pusztítás, melyet a szociálizmus jelszava alatt a legszélesebb néprétegek körében tapasztalunk, nem szabad visszariadnunk, hanem fel kell vennünk a harcot e felforgató törekvésekkel szemben. Itt nagy és komoly társadalmi munka vár azokra, kik a nép szellemi és gazdasági erősödését szívükön viselik és kik a külföldről behozott tévtanok káros behatásaitól megakarják menteni a nagy feladatokra hivatott magyar munkásosztályt.

Nézzük csak, hogy mi okozta ezen tévtanok gyors terjedését? Ha mélyen belepillantunk a néplelek megnyilvánulásaiba — látni fogjuk, hogy egyedüli és legfőbb okozat az, hogy a munkásosztály érdekeivel eddig egyedül a felforgató nemzetköziség foglalkozott. És az a munkásosztály, mely még létérdekeiben sem volt biztosítva, nem nézte azt, hogy mily veszélyes tanokat fogad kebelébe, hanem csak azt, hogy

az az irány az ő nyomasztó helyzetén akar segíteni — még pedig erőszakkal.

Ezeket a rózsás állapotokat kell tehát elsősorban megszüntetni.

Az értelmiség és a felsőbb társadalmi osztályok karolják fel a gazdaságilag elnyomott osztályok érdekeit. Intézményekkel kell biztosítani a munka kellő méltánylását. Csakis így menthető meg a nagy munkás tömegek a felforgató tévtanok enerváló behatásaitól.

Foglalkozzunk tehát jó akaratulag a munkás osztály jogos érdekeivel.

Palatinus.

Politikai hírek.

— **Miniszterek a királynál.** Budapestről jelentik: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma délután a királyhoz Ischlbe utazik. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, aki jelenleg Ikerváron időzik, innen utazik Ischlbe. Ő felségének jelentést tesznek a politikai helyzetről.

— **Justh Gyula diszpolgársága.** Justh Gyulát — a mint nekünk jelentik — a képviselőház elnökét Marosvásárhely város diszpolgárává választotta, amiről a következő táviratban értesítették: „Marosvásárhely szabad királyi város törvényhatósági bizottságának mai napon tartott közgyűlést. Méltóságodat hazánk érdekében kifejtett vezető működésének hálás elismerésével, lelkesedéssel és egyhangulag diazpolgárává választotta meg. Örömmel üdvözljük ez alkalomból Méltóságodat, kérjük továbbra is üdvös működését szeretett hazánk javára. A város tanácsa nevében dr. Barády György polgármester.

— **Barabás Nagykőrösön.** Barabás Béla a nagykőrösi kerület jelöltje tegnap mondoita el Nagykőrösön programbeszédét. A választás augusztus másodikára van ki tűzve.

— **Ellenzéki párt szervezés.** A fővárosban a hetedik kerületi választási eredmény hatása alatt ma este a polgárság értekezletet tartott. Az értekezleten elhatározták, egy nagy ellenzéki párt országos szervezését, melynek programja a népjogok kiterjesztésének elvén alapszik.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 30.

A képviselőház ma tartotta a szünidő-előtti utolsó ülését. Izgalmassá tette azt Achim Andrásnak interpellációja, melynek tárgya volt a honvédelminiszter által állítólag elkövetett erőszakoskodás. Wekerle az esetet előre is lehetetlennek nyilvánította végleges választ Jekelfalussy miniszter távollétében nem adhatott.

Benedek János jegyző: felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét.

Herman Ferenc: Kifogásol a azt, hogy a jegyzőkönyvben az áll, hogy a Ház Beck Lajost igazolta, holott ez a mandátum még a bíráló bizottságnál van.

Elnök: A jegyzőkönyvet megváltoztatni nem lehet, mert híven van benne az, a mi történt. Új határozatot kell hozni.

A Ház a jegyzőkönyvet hitelesíti is.

Elnök előterjesztésére a Ház újabb határozatot hoz Beck Lajos mandátuma ügyében.

A Ház elhatározza, hogy részt vesz a Washington szobor szeptember 16-iki leleplezési ünnepén.

Elnök jelenti, hogy Achim L. András engedélyt kért, hogy Kovács András letartóztatása ügyében sürgős interpellációt terjeszthessen elő. Elnök az engedélyt megadja.

Okolicsányi László jelenti, hogy Eötvös Károly, Filippik Kálmán és Müller Károly mandátuma rendben találtatott és a 30 nap fentartásával igazoltatnak.

Achim L. András: Jekelfalussy miniszter egy alkalmazottjával szemben olyan eljárást követett, a mely enyhén szólva, a legsúlyosabb törvénytelenység. Röviden előadja Kovács Gyula ispán leartóztatását.

Tartozott a miniszternek s mikor őt a miniszterelnök meglátta, csendőrökkel elfogatta s csupán akkor rendelte el telefonon a szabadon bocsátását. A mikor Kovács a követelést a csendőrök kezébe lefizette. A miniszter ur a minap azt mondta, hogy a hadseregben a magyar szellemet fogja táplálni. Nohát ez a pédaadás furcsa szellem. Interpellációt intéz az igazságügyi és belügyminiszterhez. Az igazságügyminisztertől azt kérdi hajlandó-e az ügyességet utasítani, hogy a miniszter ellen zsarolás és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt az eljárást megindítsa.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A képviselő ur a szakminiszterek távollétében s kormánytól kér nyilatkozatot. Röviden ki-

Szárnyaszegett dalok.

VII.

Nem érdemled te azt a sok dalt,
Amit a szívem dalol neked!
— Lelkemnek mind egy-egy darabja —
Amit titokban
Hozzád én elküldözgetek!

Nem érdemled te ezt a lelket,
Amely utánad annyit zokog!
Sem azt a sok kínt, mit kiállott,
Mégérdemelni,
Te jégzobor, sohsem fogod!

Nem érdemled te ezt a szívet,
Mely annyi bus dalt zokog neked!
S mégis, meglásd, addig zokog majd,
Addig dalolgat,
Mig fájdalmában megreped!

VIII.

Csalódtam benned . . .
Valamit vártam,
Mikor veled kart karba fűzve jártam
A holdsugáros némaságban . . .
S csalódtam benned!

Csalódtam benned . . .
Valamit kértem!

Az éltém', lelkem' én odaigértsem
A csillagfényes méla éjben . . .
S csalódtam benned!

Csalódtam benned . . .
Csak egy szót vártam,
Mikor feléd dalokban szalldogáltam . . .
Lelkemben most holt némaság van . . .
Csalódtam benned!

Szabó István.

A legutolsó

Irta: Vidovich Ernő.

S szólott Bernardo!
— Bocsáss meg, hogy visszajöttem.
Valami mindig visszavonzott. A mint boldongiam utalan pusztaságon, abban a világban, a hol nincs holdfény, csillagvilág, csak az izzó lelkek világítanak, mikor mélységes keserűségemben darabokra törtém a lantom, hogy összefoldozhassam újra, előttem lebegett az arcod mindig. Emlékeimre még, mikor a kert utjait jártuk s én nagy cynicusan azt vitattam, hogy soha nem lesz a feleségem az, a kit szeretni fogok s te meggyőztél róla, hogy igen feleségül venném, mert a szerelem nagyobb ur minden életfilozófi-

ánál. S a hold előbujt a fellegek mögül s néma boldogsággal néztük amint sugarait odaveti sejtelmes érzésektől, az első szerelem szenvedélyétől ragyogó arcunkra. Ugy-e így volt édes Álom? Bocsáss meg, hogy ezen a néven szólítalak, de az voltál te, Álom, eitendő, tovasuhanó édes Álom. Hány szor álmodtam már azóta s mégis visszatérek hozzád, visszahívott valami.

— Nem tudnám megmondani, mi az. Sokszor tündöttem, álmatlan éjszakákon, mikor újabb csalódás érte a lelkem, miért jellensz meg te előttem? Miért látom vidám, gondtalan arcod, miért hallom azt a halk, elfojtott kacajt? Sokszor a vállamra tetted a kezéd, vagy végigsimítottad izzó homlokom. S egyszer — bocsáss meg, hogy meg merem vallani — felém hajoltál s megcsó koltad a homlokom. Röpke csók volt, de itt érzem ma is.

— Hányszor szerettem azóta. Ugy-e a legelsőre te is emlékszel. Mikor egy szöke hajkoronáért kitéptem a szívemből minden emléket s elhagyta téged. S a másik ki-nevetett. Tovább mentem, vittem magammal az első csalódás emlékét. Mert benned nem csalódtam. Reám néztél ábrándosan, egyszer megszorítottuk egymás kezét, lopva virágot adtál nekem, hogy senki se lássa, az volt a mi történetünk.

jelenti, hogy ezt a tényállást nem hiszi el. Ilyesmit a honvédelmi miniszterrel sem telezhet fel. A honvédelmi miniszter tegnapelőtt megkezdte szabadságát és így ma nem jehetett el. Kéri tehát a Házat, hogy tartsa fenn ítéletét ebben a kérdésben addig, míg a honvédelmi miniszter nyilatkozik. A mi az anarkiát illeti, ne a kormánytól féltse az országot Achim ebben a tekintetben, hanem azoktól, a kikkel közelebbi relációban áll.

Achim L. András: Ezt az ideiglenes nyilatkozatot, addig is, a míg hivatalos nyilatkozatot nem kap, tudomásul veszi.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Miután a Ház az előkészített munkákat befejezte és a nyári idény is nagyon előrehaladt, kéri, hogy a Ház október tizedikéig napolja el magát.

Hodzsza Milán: Hosszunak tartja a szabadságot, most a hosszú szünet alatt a parlamentnek nincs módjában ellenőrizni a kormány működését. Javasolja, hogy a Ház szünete csak szeptember tizedikéig tartson.

Wekerle Sándor: Kéri indítványa elfogadását annál is inkább, mert a kormány egy hónap alatt nem készítheti elő azokat a javaslatokat, melyek a parlament őszi munkáját alkotják.

Elnök felteszi a kérdést

A Ház többsége a miniszterelnök indítványát elfogadja s így a Ház ülései október tizedikéig elnapoltatnak.

Javasolja, hogy a legközelebbi ülés október 10 én d. e. 10 órakor tartassék.

Ezután elnök a szükséges felhatalmazásokat kéri, mire az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

Bérkocsisok dolga.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— július 30

A jog- és pénzügyi-bizottság tagjait igazán nem érheti szemrehányás. Ma délután két és fél órán keresztül tanácskoztak arról, hogy az új bérkocsi-szabályrendelet viteldij-táblázatát milyen általános irányelvekre fektessék. A beható tanácskozás eredménye az lett, hogy a kizárólagos óradij számítást, amelynek a rendőrfőkapitány volt az egyetlen hive, nem fogadták el, hanem kimondták, hogy a *vegyes*

rendszer kell alkalmazni. Ennek alapján aztán kiadták a javaslatot újabb átdolgozás végett a főkapitánynak.

Megvalljuk őszintén, hogy mi szívesebben vettük volna, ha a bizottság a főkapitány álláspontjára helyezkedik. Azok a szempontok, amelyeket a bizottság egyik-másik tagja a kizárólagos óradij-számítás ellen felhozott, megállanak ugyan, de ezeknél sokkal súlyosabb az a körülmény, hogy a *vegyes* rendszerrel ezer a kibuvó és újra megismétlődhetnek azok a mizériák, amelyek most fuvaros és utas között állandóan napirenden vannak. A kizárólagos óradij-számításnál mizériára nincs eset.

Az ülésről ezt a tudósítást adjuk:

Elnök: Vecsey Izre.

Jegyző: Varga Károly.

Jelenvoltak: Körner Adolf tanácsos, dr. Magoss György főügyész, Végh Gyula főkapitány, Simonffy Izre, Juhász Ignác, Komlóssy Arthur, ifj. Schwarc Vilmos, Nagy Sándor, dr. Bacsó Dezső.

Elnök üdvözlöi a bizottsági tagokat és megnyitja az ülést. Soron van a bérkocsi-szabályrendelet folytatólagos tárgyalása.

A viteldijak.

Végh Gyula rendőrfőkapitány az első felszólaló. A viteldijak mai megállapítását helytelennek tartja. A közönség érdekeit a járatok szerinti történő viteldij megállapítás nem elégíti ki és a kiszámítás szempontjából meglehetősen nehézségekkel is jár. Határozott véleménye az, hogy a viteldijakat csakis óraszámra lehet megállapítani, mert ez előgítené ki mindkét érdekelt felet — a közönséget és a bérkocsi tulajdonosokat — legjobban.

Komlóssy Arthur: Hogy értelmezi főkapitány ur a szabályrendelet 13. §-ának ezt a kifejezését: „a város határterületén.“?

Végh Gyula: A határterület megállapítását a t. bizottságra bízom.

Körner Adolf nem tartja helyesnek a főkapitány álláspontját. Miután elméletileg nem lehet szabályozni a hajtás sebességét, az óraszám-díjazás mellett teljesen a bérkocsi kényekedvére van bízva az utas. Elismeri ugyan, hogy a régi szabályrendeletnek sok a hiánya, de egyetlen és legnagyobb előnye, hogy a viteldijak megállapítása nem óraszám szerint történt.

Juhász Ignác nem tartja igazságosnak, hogy a bérkocsi a város belterületén a köves uton épen úgy díjaztassék, mint a külterületen, a feketelen homokban. A viteldijak

szempontjából hiva Körner tanácsos álláspontjának.

Simonffy Izre a viteldijak emelése ellen szólal fel. Abból a körülményből, hogy valósággal félkednek bérkocsi-engedélyért, azt kell következtetnie, hogy a mai viteldijakkal meg vannak elégedve a bérkocsisok. A főkapitány álláspontját részben elfogadja, de szükségesnek tartja, hogy egyes záratok viteldijai az óraszám megállapításától különállóan határozottassék meg. A tarifa kérdés már főkapitány korában szerepelt és kísértett.

Bacsó Dezső: Régen volt biz' az. Akkor még talyigán jártunk. (Derűtség).

Nagy Sándor az óraszám-díjazásnak a hive, de azért nem zárna ki teljesen a járatok szerinti megállapítást sem. A külsőségekre nem is lehet másféleképp, mint járat szerint, megállapítani a viteldijakat.

Komlóssy Arthur: Mindaddig céltalan a tanácskozás, amíg a város bel és külterülete nincs szigorúan elhatárolva. A főkapitány ur nem szerezte be más vidéki városok viteldij-szabályzatát, holott a bizottság mult ülésén erre felkérte. Figyelmeztet arra, hogy a régi szabályzat csak a város belterületéről szól, az új ellenben az egész város kül- és belterületét említi. Ilyen körülmények között meglehetősen ideális a 4 ik pontban foglalt tarifa. Mindaddig azonban, míg nincs eldöntve az a kérdés, hogy hol kezdődik a város külterülete, — a tarifa megállapításába nem lehet belesfgni. Ilyen értelemben indítványt tesz.

Az indítványt elfogadják.

Bacsó Dezső két körzetet venne fel. A belterület volna a város és a kertek, a külterület: az ujosztású és a majorsági földek között elterülő helyek.

Nagy Sándor a viteldijakat az ugynevezett „Nagy Debrecen“ területére állapítaná meg. A „Nagy Debrecen“ elnevezés magában foglalja a várost és a kerteket a Csapó és Hemokkert kivételével.

Körner Adolf a vámsorompót jelöli meg a kül- és belterület közötti határvonalnak. A külterületre való viteldij egyezség tárgyát képezné. Ilyen értelemben teszi meg indítványát.

Komlóssy Arthurnak az az indítványa, hogy a tarifát állapítsák meg külön-külön a belváros, a szőlőskertek, temetők, nagyerdő, fű dőházig.

Elnök elrendeli a szavazást.

A bizottság sötétbősséggel Körner Adolf indítványát fogadja el. Eszerint a megállapítandó viteldijak a vámsorompón belül eső területre vonatkoznak.

Elnök: Következik a tarifa megállapítása.

Komlóssy Arthur a további tárgyalás megkezdése előtt azt óhajtja megállapítani, hogy mely járatok lennének fix tarifával ellátva. Indítványozza, hogy a vasuti, színházi és a temetési fuvar vétessék ki az óraszám megállapítása alól. Hozzákapcsolná még ezekhez a lakodalmat és a versenyeket.

Végh Gyula az indítványt nem tartja elfogadhatónak. Az óraszám-megállapításna nem történhetik meg sem a közönség, sem a bérkocsi érdekeinek megsértése.

Körner Adolf a két felfogást összeegyeztethetőnek tartja.

Elnök indítványozza, hogy a belterület osztassék fel két zónára, amelyek mind-egyikére külön tarifa szólna. A tarifának részletesen tartalmazni kellene az óradiját, s az egyes járatok viteldiját vasúthoz színházhoz stb. A külsőségekre egységes tarifa lenne Ezenkívül nappali és éjjeli idő.

Bacsó Dezső: Miután az óradij számításnak vannak hivei, előbb elvileg az volna eldöntendő, hogy elfogadja e ezt a bizottság.

Juhász Ignác felszólalása után elnök szövegezi az indítványokat és szavazás alá bocsátja őket.

A bizottság egyhangulag arra az álláspontra helyezkedik, hogy a viteldij-számítás *vegyes rendszer, vagyis óraszám és járatok szerint történjék.*

Ezután hosszabb vita indult meg, a melyet Végh Gyula főkapitány azon indítványa rekesztett be, hogy a javaslatot a bizottság eddigi határozataiból nyert irány-

— S most visszajöttem, édes Álom Csapongó lélekkel; ifju reményekkel csalta, lak meg s visszajöttem összetört szívvel. szertefoszlott reményekkel. Csalódtam mindenben, de megérdemeltem Vezekéini jöttem. A te sírod fölött dalolom utolsó dalom s az összetördezet, foszladozó huru koboz utolsó akkordjainál elszáll belőlem is a lélek. Az a lélek, a mely szeretni tudott, a mely szállt virágról-virágról, hogy ne találjon boldogságot sehol. Kihűlt a szív, a mely azelőtt lánggal égett, a fejem fölött elborult a kék azur.

Odahajtott fejtét a hideg sirkőre s néma keserűséggel nézte a márványba vésett betűket.

Hirtelen úgy tetszett mintha a sírból halk, ho nályos hangok törnének fel, mintha körülbeugná a leány siri árnya. S a kísértet szóit!

— Őszinte voltál, az leszek én is. A sír, a sivar anyaföld nem ismeri a hazugságot.

— Nem szerettelek soha. Nem volt egyéb őszinte barátságnaí, a melyel reád gondoltam s bizelgett nekem, hogy szerelmes vagy belém. Te voltál az első férfi a ki szeretett és mégis — magam sem tudnám miért — nem tudtalak szeretni. Sokszor mondtad magad, hogy az a férj vagy, a ki sokszor megbánja, hogy született, szinte

arra vagy praldestinálva, hogy ne szeressen soha senki.

— S mikor elhagytál engem, akkor sem a hűtlenség fájt, de sajnálalak. Én nem tudtam volna soha megmondani, hogy nem szeretlek, fájó szived keserveit nem tudtam volna elviselni, de sejtettem, hogy az új ideál a szemedbe mondja hidegen, szívtelenül s közben kacag reád avval a könyörtelen ridegséggel, a mellyel csak a szívtelen leányok tudnak kacagni, akiknek minden vágyuk mennél több férfi szívet összetörni.

— S látod azt tettem most én is, összetörtem a szived, megfosztottalak az utolsó reménységtől. Csak menj tovább, ábrándos poéta, szeress újra, ismét csalódnál nem találád fel a legutolsót!

De Bernardo nem ment tovább. Osszeszorított ajakkal, majdnem érzéketlenül nézett maga elé. Ugy tett mintha nem hallott volna semmit.

Azután közelebb lépett a sírkőhöz. Kezét a kőre tette s halkán mondá:

— Mégis te voltál az utolsó. A mi közben történt, azt mind el lehet feledni, de az első és az utolsó álom kísért örökké.

elvek alapján részletes tarifa kidolgozására adják vissza neki.

Ezt az indítványt egyhangulag elfogadják. Ülés vége 6 órakor.

× **Sámsoni vasut.** A sámsoni vasut építéséhez a város tudvalevőleg 200 000 koronával járult hozzá jogerős közgyűlési határozattal. Most, hogy a vasut elkészült és azt átadták a forgalomnak, az épített társaság kérte a hozzájárulási összeg kiadását. A városi tanács ma tartott ülésén utalva nyozta a kért 200.000 koronát.

Egyház és iskola.

Az ev. ref. egyház presbyteriuma az e hó 29-én el nem intézett ügyek tárgyalása végett e hó 31-én kedden délután 4 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. § a értelmében a „jelenlévők többsége határoz.”

IRODALOM.

Szini Péter könyve. A régi újságíró gárda egyik jeles tagja most újra megjelenik a nyilvánosság előtt. A debreceni közönség régi ismerőse Szini Péter összegyűjtötte itt ott elszórt novelláit és azt egységes kötetben „Mulattató históriák” címen adja ki. Az előfizetési felhívás a következő: Fővárosi és vidéki lapokban elszórtan megjelent mulattató históriáimat gyűjtöttem össze egy kötetbe azok számára, kik nemcsak a fehér asztalnál, hanem könyvből is szeretnek mulatni. Könyvem árát a lehető legolcsóbbra egy koronára szabtam, hogy könnyen megszerkezhető legyen. Anyagi haszonra nem vágyom. A tiszta jövedelem felét szennel felajánlom a helybeli siketnéma iskola céljaira. Aki hát mulatni óhajt pár órát és jótékonytárgyat akar gyakorolni, vegye meg e könyvet. A körülbelül 10–12 nyomtatott ivre terjedő könyvet izléses kiállításban a városi nyomda fogja kiállítani a helyi pártolásban részesül, szeptember közepére meg fog jelenni. Előfizetések, valamint előjegyzések a Városi könyvnyomdába küldendők. Előfizetések elfogadnak a helybeli lapok szerkesztőségében, az összes könyvkereskedésben és újságokban. A jótékony célra tekintettel az összes előfizetők neveit közölni fogom könyvemben. Gyűjtők 10 példány után egy ingyen példányt kapnak.

A házbéradó ügye.

(A miniszter megsemmisítő rendelete.)

(Saját tudósítónktól.)

július 30.

Akik azt mondják, hogy nincs rendszerváltozás, azoknak a legmelegebben ajánlhatjuk, hogy olvassák el Wekerle Sándor pénzügyminiszternek a házbéradó tárgyában a debreceni pénzügyigazgatósághoz ma érkezett határozatát.

Néhány nap előtt mi is megírtuk, hogy a pénzügyminiszter a nála tisztelgő polgármesternek és tanácsstagoknak megmondta, hogy a debreceni házbéradó tárgyában Faust pénzügyigazgató által hozott határozatot megsemmisítette. Ez azt jelenti, hogy házbéradó egyelőre nem lesz Debrecenben.

A rendszerváltozásról Wekerle határozatának indokolása ad számot.

Az indokolás valóban elvi jelentőségű és biztosítékot nyújt Debrecennek arra, hogy évtizedekig nem fenyegeti ez a legujabb sütetű finánc-agyrém.

A miniszter nem tartotta helyesnek, hogy a pénzügyigazgatóság a feles művelés vagy haszonbér mellett kiadott földeken levő lakrészeket is számításba vette. Szerinte ezek nem lakbérletek, hanem legfeljebb földbérletek.

A debreceni házmester lakások nem tartoznak házbéradó alá, mert a debreceni házmesterek rendszerint cselekmunkát végeznek, amelyért természetesen lakást kapnak. Ezt a lakást azonban nem lehet másnak tekinteni, mint a háziur lakhelyeihez tartozó cselemlakásnak. Ezek pedig a házbéradó alól mentesek. A miniszteri határozat kivonja ezenkívül a házbéradó alól a természetben élvezett, állami hivatalnoki lakásokat is.

Fauszt pénzügyigazgató távollétében Eiseumann Oszkár h. pénzügyigazgató küldte át a miniszter határozatát a városi tanácshoz. Ott természetesen általános megnyugvást keltett, különösen abból a szempontból, hogy a határozat indokolása alapján évtizedekig kiserlet sem lehet Debrecenben a házbéradó behozatalára.

Azt hisszük, hogy ez a teljesen méltányos határozat a legékebben beszél a tiszta, valódi — rendszer-változásról.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— július 30.

*Jó hogy ifjak is valánk,
Nem kezdettől vének . . .
Aggból a szent hevülést
Kitorlik az évek.*

*Harcba ifjak szálltanak . . .
S kik leszerelének,
Tegnap és ma — kik azok?
Mindég csak mi vének!*

Augusztus 2.

Debrecen hazafias polgárságához!

Debrecen városának egyik legnevezetesebb napja, az Augusztus 2-dika közeleg. 57 évvel ezelőtt e napon állott szemben az oroszok óriási seregével a magyar honvédség egyik lelkes, de kicsiny serege. — Hiába küzdöttek halált megvető bátorsággal a dicső honvédek, a tömeg győzött a kicsiny sereg felett. Elnyomta őket a kelet barbár óriása s hősi vérük pirosra festé a sívóhomokot. De emlékü kitorolhetetlenül él szívünkben és lelkünkben!

Tanuljunk tőlök Debrecen hazafias polgárai!

Szeressük hazánkat úgy, mint ők szerették!

Mi is éltünk át nehéz napokat, átszenvedtük a sziklához láncolt Prométheusz minden kínját! S most mikor a szabadság rózsaí kezdene nyilni az ő sirjaikról, jertek! Ünnepezzük meg e napot szívvel, lélekkel!

Adjatok jelt külsőleg is ünneplésünkről! Lobogózzatok fel házaikat nemzeti színünkkel, mely alatt elesetek ők a Szabadságért, Egyenlőségért, Testvériségért!

Tűzzetek fel a lobogót!

Mutassátok meg, hogy él szívetekben a hazáért elesetteknek dicső emléke!

Mutassátok meg, hogy igaz magyarok vagytok!

Debrecen, 1906. július 30.

Hazafiai üdvözléssel:

A főiskola ifjúsága.

*

A „Petőfi dalkör” debrecenben a nagy-erdei vígadóban, 1906. évi augusztus 2-ik napján esütörtökön, a debreceni esata 57 ik évfordulója alkalmából, a március 15-iki alapjára dal, zene, szavalat és táncjal egybekötött ünnepi estélyt rendez. Az estély kezdete pontban 8 órakor. Belső díjak: Személyenként 2 korona. Családjegy 3 személyre 4 korona. — Az estély műsora: 1. Nyitány. Magyar Testvérek és zenekara által. 2. Szabadságdal. Huber Károlytól. Előszó a dalkör 3. Szavalat. Rákoss Alice urleánytól. 4. Népdalok. Éneklő a dalkör. 5. Kuruc nóta. Méderől. Előadja a dalkör. A műsor tartama alatt a teremben dohányozni és hangosan társalogni tilos. A műsor befejezése után vacsora étlap szerint, ezt követően pedig tánc. Ételek és italoktól Németh Audrás és Társa jóhírű vendéglője gondoskodik. A ruhatárban nagy darab után 20 fillér, kis darab után 10 fillér fizetetik. Tagsági aláírásokat elfogad a pénztárnok. Táncrend: 1. Lassu csárdás. 2. Boston. Részgöpolka 3. Francia négyes. (I) 4. Pas de Quatre. (S. üpóra.) 5. Szünórás csárdás. 6. Francia négyes (II) 7. Keringő. (Nők választanak.) 8. Gyorspolka, Csárdás virradtig.

*

A debreceni Kossuth asztaltársaság augusztus hó 2-ikán, este 8 órakor a „Debrecen”-hez elazott vendéglőben a 1848–49-iki szabadságharc debreceni osatája emlékére hazafias ünnepélyt rendez, melyen a közönség díjtalanul vehet részt. Az ünnep nap jelentőségét dr. Ballay Béla ügyvéd fogja méltatni, ezenkívül a munkásdalgylet ad elő hazafias dalokat.

— **Nyilatkozat.** Szerkesztésében megjelenő „Szabadság” című lapnak f. é 196. számában, „az új rektor” címmel megjelent hírlapi közleménynek egyes kifejezéseit dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató ur magára sértőnek találván, sietek kijelenteni, hogy e közlemény tudtom és hozzájárulásom nélkül jelent meg, a cikknek sértő kijelentéseit, valamint azon hírlapi irányzatos hajszát, amely nevezett tanár ur ellen úgy a helyi, mint a fővárosi sajtóban folyik, — helytelenítem. Debrecen, 1906 július 29 én László József, felelős szerkesztő.

— **Önkéntes iskola Debrecenben.** A 39 ik gyalogezred törzsének áthelyezése folytán a szülők nyugtalanok voltak, hogy bár az önkéntes iskolai épület Debrecenben felépített, mindazonáltal fiaiknak egy évi tényleges szolgálatra más városba kell menni. A városi tanács felszólamlása folytán a honvédelmi miniszter úgy intézkedett, hogy a 7. hadtest parancsnokság Debrecenben a 61-ik gyalogezred részére állít fel önkéntes iskolát s a 39. gyalogezredbeli egy évi önkénteseknek jogában áll ezen ezredhez beosztásukat kérni, a debreceni illetőségű egy évi önkéntesek kérvényük beadására már fel is szólítottak.

— **Adófizetőknek.** Az 1905–1907 évi kivetési időszakra megállapítandó III. oszt. kereseti adó, valamint az 1905 és 1906 év folyamán keletkezett III. oszt. kereseti adókoteles üzletek és vállalatok III. oszt. kereseti adójavaslatainak biztonsági tárgyalására határozta meg f. évi augusztus hó 16-ik és 17-ik napjai tüzetek ki. Erről oly temivással értesítettek az érdekeltek, hogy a városháza nagy tanácsstermében tartandó adótárgyaláson saját érdekükben megjelenni sziveskedjenek. Debrecen, 1906. július hó 30-án. A városi adógyosztály.

— **Szabadságon.** Kovács Gyula alispán ma kezdte meg három hétre terjedő szabadságát. Távollétében Pákozdy főjegyző helyettesíti.

— **Távbeszélő Hajdumegyében.** Megírtuk, hogy a megyei telefonhálózat létesítése a jövő évre marad, mivel az ez évi költségvetésbe nem vették fel a telefonhoz szükséges államszegélyt. — A vármegye most átiratban kéri Debrecént, hogy a rég kért hozzájárulást adja még s tegye lehetővé ezzel a Debrecen—balmazújváros—egyeki vonal létesítését is.

— **Szerelmi bánat miatt.** Szerelmi bánat emésztette Zagyva Mari 23 éves cselédleányt. Katonaisztnél szolgált a szerencsétlen és beleszeretett a gazdája kutyamésőjében, valami nyalka, csapodár bakafübe, aki szép beszéddel, virágos szavakkal elcsavarta a fejét, viszonyt kezdett vele, aztán pedig ráunt és a faképnél hagyta. Emiatti elkéserekezésében Darabos utca 56. szám alatti szolgálati helyén öngyilkossági kísérletet követett el a szerelmes leányzó, — marólgaggal mezmérgezte magát. Meghalási terve azonban nem sikerült, mert tettét idejekorán észrevették és a rendőrség útján beszállították a kórházba, ahol gyomormosás alkalmazásával visszaadták az életnek.

— **Feltörték a szekrényét.** Hajós Mihályné Apaffy utca 155. szám alatti lakost kellemetlen meglepetés érte tegnap délután. Valami dolga miatt néhány órára eltávozott hazáról és mire hazatért, valaki álkules segélvél behatolva bezárt lakásába, feltörte szekrényét és ellopta ott elhelyezve volt mintegy 60 korona értékű különféle holmiját. Jelentést tett az esetről a rendőrségen, mely most keresi a tolvajt.

— **Baleset.** Snapsz szenvedélyének drágán adta meg az árát ma délelőtt Juhász Sándor Attila tér 2 szám alatti lakos napszámos. A Homokkert soron Fülöp Ignác mészkereskedő házában segédkezett az iszákos ember valamely építkezési munkálatnál. Fenn dolgozott az állványon, ahonnan — erősen beszegelt lévén — lezuhant és estében belevágta a fejét egy kiálló szögbe. Veszedelemes sebbel, eszméletlen állapotban szedték fel a földről, — orvosi segítséggel térítették magához. Most a lakásán ápolják súlyos sérülésével.

— **Műkedvelő előadás.** A deb. asztalos ifjakból alakult műkedvelő társaság a „Margit“ fűrőd disztermében a debreceni famunkások szakszervezetének zászlóalapja javára folyó 1906. évi augusztus hó 4-én, azaz szombaton este műkedvelő előadással egybekötött táncvigalmat rendez. Pénztárnyitás este 6 órakor. Előadás kezdete pont 8 órakor. Zenét Benzi Sándor zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Helyek: I. rendű ülőhely 2 kor. II. rendű ülőhely 1 kor. 60 fillér, III. rendű ülőhely 1 kor. 20 fillér. Állóhely 60 fillér. A tánckedvelő ifjuság részére egy táncjelvény ára 60 fillér. Tisztelettel kérjük a táncoló ifjuságot, hogy jelvényeiket feltűnő helyen viseljék. Táncrendező Schaf János.

— **A főispáni lakás renoválása.** Elvitették a multkoriban, hogy a főispáni lakást újjalakítják és az erre hirdetett pályázatot. A pályázat a napokban lejárt. A kitűzött időre egyetlen pályázó, Bicó Gyula építőmester nyújtotta be ajánlatát, aki az előirányzott 4300 korona összegért 4 százalékos engedménnyel felvállalta a renoválást. Az újjalakítási munkálatok az őszre fejeződnek be.

— **Szerencsétlenül járt vasutas.** A délutáni órákban a Budapest felől érkező személyvonatról egy súlyosan sérült vasutast emeltek le, akit saját vigyázatlansága következtében súlyos kimeretelű baleset ért.

— **A vasutas Weisz Adolf** debreceni segédfékező, az innen tegnap este indult pesti vonaton teljesített szolgálatot. Sűlsáp környékén gondatlanul erősen kihajolt a vonatból és egyensúlyt veszve lezuhant a szerencsétlen. Veszedelemes ütődést szenvedett a fején, és csak a szerencsés véletlen mentette meg az elgázolástól. Súlyos sérülésével beszállították Budapestre, ahol az első segélyben részesült. Aztán, mert haza kívánczolt, hazahozták. — Bevitték a kórházba, ahol most gondosan ápolják.

— **Turisták szerencsétlensége.** Bernből írják: A berni Alpokban a hátul Schuldölgyben egy spiezi 21 éves munkás havasi gyopár szedése közben lezuhant egy 50 méter magas szikláról és életét veszítette. A Sotokhornkette egyik sziklájáról is lezuhant egy watterwilli munkás. Egy szt. gotthardi őrmester, a ki három társával vezető nélkül a Galenstookról Kiefenbahba rándult át, utközben lezuhant egy 800 méter magas sziklafalról. Az őrmestert összezuzott tagokkal találták meg.

— **Theológus,** szolid fiatal ember, aki a középiskolai tantárgyak tanításában több évi nagy gyakorlati bir, aug. 1 től középiskolai tanulókat lakásukon javító, pót és felvételi vizsgákra való előkészítés végett elfogad, valamint középiskolába készülő tanulókat bár mely tantárgyból sikeresen előkészít. Megkeresésék Sz. I. címre a Szabadság kiadóhivatalához (Csapó utca 9.) intézendők.

— **Ékszeroltvaj hivatalnok.** Budapestről írják: Még a mult év december havában történt, hogy Fleischer Gyulánétól 558 korona értékű ékszer loptak el. Fleischerhennél ekkor egy K. L. nevű szép leány szolgált, akinek Mendl Imre pécsi szül. 24 éves magánhivatalnok udvarolt. A leány nemsokára elhagyta helyét és Grünberger Adolf sajtkereskedőhöz az Erzsébet-körút 20. szám alá állott szolgálatba. Rövid időn belül itt is nagyobb értékű ékszerek tűntek el. Kiderült, hogy a lopást a leány udvarlója Mendl Imre hivatalnok követte el, aki azonban neszét véve, hogy leleplezték, külföldre menekült. A minap visszatért a fővárosba, egy detektív fölismerte és letartóztatta a tolvaj hivatalnokot. Átadják a bíróságnak.

— **Irsay hívei.** Kolozsvárról táviratozzák: Az állásító felüggesztett Irsay József református lelkész, országos képviselő hívei nem nyugosznak bele az egyházi hatóság felfüggesztő határozatába. Ma délelőtt mintegy ezer főnyi tömeg Baróc református püspök palotájára elé vonulva nagy tüntetést rendezett. A tömeg szócska kijelentette a püspök előtt, hogyha az egyházi bíróság véglegesen elmozdítaná Irsayt kolozsvári állásától, valamenyenien kilépnek a református egyház kötelékéből.

Mint hogy pedig a püspöktől megnyugtató választ nem kaptak a hívek elhatározták, hogy felkeresik Ferenc József unitárius püspököt avégből, hogy Irsaynak az unitárius vallásra való áttérését kieszközöljék, mely esetben tízezer követik őt és megválasztják papjuknak. Sőt tovább mennek — felajánlják, hogy közadakozásból templomot építenek. Bámulatos és szinte példátlan a híveknek ez a szeretete és ragaszkodása, a papjuk iránt, akinek ügye elé most érhető érdeklődéssel tekint az egész ország kíváncsian a fejleményekre.

— **Felborult gálya.** Anglesziából (New-Yersey) távirják: A Nora nevű gálya, amely 32 filadelfiai utassal kirándulást tett ide, utközben visszafelé heves vihar folytán felborult. Nyolc ember a vízbe fult.

— **A kizárt malommunkások.** Lode iparfelügyelő ma délután a Szilágyi tér 1. szám alatt békéltetési tárgyalásra hívta egybe a budapesti malommunkásokat. A tárgyalás valószínűleg az esti órákig is eltart, mivel a munkások még mindig szigorúan ragaszkodnak követeléseikben és így egyik fél sem akar engedni. Lode iparfelügyelő mindent elkövet a béke érdekében.

— **Testvérgyilkosság.** Déváról jelentik: Piskitelepen a mocsárban összezuzott koponyával halva találták Bisztrián Avram jómódu birtokost. Bisztriának fivérével egy birtok miatt pere volt és ezt gyanúsították a gyilkosság elkövetésével. A csendőrök letartóztatták és tettét bevallotta. A testvérgyilkost átadták a dévai ügyészségnek.

— **Öngyilkos asszony.** Temesvárról írják: Kapusi Pál temesvári papnöveldei szolgálta felesége ma reggel leugrott másodemeleti lakása ablakából és szörnyethalt — Tettét idegbaja miatt követte el.

— **A király unokája.** Tátrafüredről táviratozzák: Seefried gróf és neje, királyunk unokája Tátrafüredre érkezett. A gróf és neje a fürdőt használják, közbe nagy kirándulásokat tesznek.

x **LETZTER JOZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskakban.

x **A felső légzőutak katarrhusai és köhögés ellen a „Sirolin-Roche“ segít.** Tartalmazza a rég bevált creosot szerek összes gyógyhatásait. Nem izgat és teljesen méregtelen. A mellett pedig oly jóízű, hogy hónapokon át szívesen használják. Gyógytárakban kapható.

x Az Arany Bika kávéházban minden este olgányzene.

Gárdonyi új színműve.

A gyémántos miniszter a színpadon.

— július 30.

Rendkívül érdekes irodalmi terv megvalósításán dolgozik most Gárdonyi Géza a kitűnő író. Szindarabot ír a szabadságharc korából s azokat a nagy eseményeket viszi a színpadra, amelyek a debreceni országgyűlés ideje alatt lejátszódtak.

Mikor Gárdonyi a *Fekete nap* című színművét megírta megígérte Zilahy Gyula színikazgatónak, hogy ezt a munkáját a debreceni színházban adatja elő legelőször. Később úgy alakultek a viszonyok, hogy a szindarab a Krisztina-városi színikörben került színre. Gárdonyi Géza megígérte, hogy kárpótlásul új eredeti szindarabot ad Zilahynak. A szindarabot már a téli szezonban előadják. Tárgya a *negyvennyolc—negyvenkilencediki nagy nemzeti dráma lesz* alakjai közül pedig a legfőbb gyanánt *Madarász László*, a hírhedt gyémántos miniszter fog kiemelkedni.

Gárdonyinak ez az irodalmi vállalkozása tülemelkedik a szokott szépliteratúrui jelentőségén. A magyar színműirodalom a nemzeti élet egyik legnagyobb, legdrámaibb korszakát nem dolgozta föl méltó módon. A forradalom vérzivatarra, a küzdő erők tusakodása, az eseményeknek az a katasztrófa szerű kifejlődése, amely a magyar országgyűlést a Habsburgok detronizálásáig kényszerítette, a debreceni nagy templomban lejátszódtott történelmi jelenetek, aztán a színpadok mögötti rettenetes összecsapások, amelyeknek a mozgatója nem a történet keze, hanem a dráma alkotóeleme: az em-

beri szenvedély és gyöngöség volt, mind ez a nagy és megkapó tárgy eddigelé nem talál kifejezést a magyar drámairodalomban.

Tudunkkal egy magyar író foglalkozott eddig a debreceni események drámai feldolgozásának tervével: Cseréy Zsigmond dr. aki Szinéri György írói néven különálló, értékes és előkelő helyet vívott ki az irodalomban. Hogy megvalósította a tervét, azt nem tudjuk. Drámájának főhősül szintén Madarász Lászlót szemelte ki s a békepártnak az az összeesküvése adta volna a cselekményt, amely Kossuth Lajos elfogására s a szabadságharc leszerelésére irányult. Felvonultak volna persze a forradalom legérdekesebb alakjai, az ideális hősektől kezdve a zsákmány után ólálkodó biénáig.

Gárdonyi vállalkozásának a híre bizonyára arra fogja ösztönözni Szinéri Györgyöt, hogy a saját hatalmas koncepciójának mihamarabb testet adjon.

TAVIRATOK.

Horvátszerbek tanácskozása.

Budapest, július 30. Zágrábról írják: Ma délelőtt a horvátszerb koalíció ülést tart, a melyben a felett fognak tanácskozni, vajjon helyes-e az eredeti tervnek keresztülvitele, t. i. az országgyűlésnek összehívása azonnal az osztályfőnökök kinevezése után.

Gyilkos férj.

Kecskemét, július 30. Tóth Imre jómódu gazdálkodó féltékenységből meggyilkolta feleségét és a gyanút elakarva háritani magáról a holttestet a trágyadomb alá rejtette. Azonban a kutyák kikaparták. a gyilkos férjet elfogták.

Oroszországból.

Budapest, Szentpétervárról jelentik: Az ugynevezett szentpétervári városrészben tegnap felfegyverkezett emberek megtámadtak egy nyomdát és míg annak intézőjét és az alkalmazottakat fogva tartották, a vyborgi felhívást 150 példányban lenyomatták. Míg ez történt, a nyomdával szemközt lévő kápolnában nagy néptömeg sok rendőr felügyelete mellett istentiszteletet hallgatott. Mindennek dacára a rendőrség csak akkor értesült a dologról, midőn a felfegyverkezett emberek már elmenekültek volt.

Köztársaságiak gyűlése.

Budapest, július 30. Barcelonából telegrafáják: Tegnap nyitották meg a nemzetközi republikánus konferenciát. Több szónok a népek egyesülése mellett nyilatkozott. Tiltakoztak a duma felszólítása ellen és üdvözlést küldtek az orosz forradaluzároknak.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 30.

Buzakinálát javult, vételkedv kielégítő, Nyugodt irányzat mellett 28.000 métermázsra került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül rozs 20 fillérrel olcsóbb, többi változatlan. Idő: meleg.

Buza októberre	14.80—82.
Buza áprilisra	15.38—40.
Roszs októberre	12.58—60.
Roszs áprilisra	—
Zab októberre	12.64—66.
Zab áprilisra	12.84—86.
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	12.48—50.
Tengeri 1907 májusra	10.64—66.
Repece augusztusra	32.40—60.

Törvénykezés.

§ Vád alá helyezett ügyvéd. Ismert alakja volt a fővárosnak dr. Kreutzer István ügyvéd, aki választékos öltözködésével mindenki figyelmét magára vonta. Dr. Kreutzer ügyvéd fényűzően élt, bár ügyvédi irodájának jövedelmei nem állottak arányban kiadásával. Hogy a differentiak kiegyenlíthesse büns uton szerzett pénzt. Előbb megrikkult számu kliensének behajtott pénzét tartotta meg magának, azután pedig váltókat hamisított. Több rendbeli feljelentésre dr. Kreutzer ügyvédet a vizsgálóbíró, akinél kihallgatásra jelentkezett, letartóztatta. A magánokirathamisítás és sikkasztás büntetése miatt megindított bünvádi eljárás lefolytatása után dr. Kreutzer a vádtanács szabadlábra helyezte ugyan, de a kir. ügyészség vádiratot nyújtott be ellene, dr. Kreutzer védője dr. Kindlovics Gyula által beadott kifogásokat ma tárgyalta a vádtanács dr. Madarassy bíró elnöklété és dr. Csáder bíró előadása alapján. A vádtanács dr. Kreutzer Istvánt magánokirathamisítás büntetése miatt vád alá helyezte.

Szerkesztői-posta.

P. B. A díjnak fizetés rendezéséről szívesen közlünk tárgyilagos fejtegetést. A plébános-aspirantusokról akkor írunk, ha a kérdés megérkezik. Most még csupa hírlapi kombinációk szállonganak a levegőben.

Cassiopea. Máskor a levél alá a valódi nevét tessék írni, mert névtelen levelekre nem válaszolunk. A küldött tárcsa tárgya nagyon alkalmas tárcsaerő feldolgozásra, de a feldolgozás ezúttal nem sikerült. Próbálja meg a leírások vontatottságát kerülni, a jellemzést pár odavetett szóval elintézni, mindjárt megelénkülnek a sorok. Attól pedig éppen óvakodjék hogy zárjelek között, vagy azokon kívül felesleges, vagy azokon kívül felesleges, vagy nem is oda tartozó megjegyzéseket tegyen. Ha ezeket lehetőleg betartja, a mostaniakhoz hasonló, alkalmas tárgyat választ és nem fog az írnek mindkét oldalára írni, akkor: a viszontlátásra.

„Régi titok.“ sat. Ennek befejezése mintegy vélellenül van az egészhez csatolva. — „Mért nem sült be a legátus.“ Befejezetlen, nincs pointje. „Rég en és most.“ Itt is csattanót várunk a végén. — Az itt nem nevezetteket közöljük egyszámítással.

Regényesarnok.

Margit meg az a másik.

— Irta: Vidovich Ernő. — 6

II.

Előtte állt egy kis szoba, a melyet füstölő lámpa világított meg. Ő maga poros foliánsok közt ült és dolgozott. Hallotta, a mint a toll seregeve fut végig a papíron a mint lázasan irt tovább.

S ebben a kis ridog zugban, a fásasztó munka mellett, nem érzett semmi fájdalmat. Néha ürreseget érzett a szívében, vágyódott egy jóbarát után, a tekintete odatévedt a Margit arcképére — kibontott hajjal állt előtte, a mint mélységes tűzű szeméit reá függesztette — aztán fejét a kezébe hajtva, azt érezte, mégsem boldogtalan, hogy ismer oly orvosszert, a mely elfeledtet minden keserűséget, szegénységet, szenvedést, szerelmet s ez a küzdés.

Hirtelen felrezzent. Tudta, hogy megálmodta, a jövőjét, hogy ez lesz a sorsa idegen földön, ha nem rosszabb.

S mégis úgy hitte, ennek így kell lennie. Hogy nem a sorsnak, de magának lesz igaza, ha szenvedni fog, maga akarta, hogy így legyen.

Salamon felugrott:

— Elég volt az ostobaságból — szólalt meg. Jerünk aludni.

— Csodálatos álomom volt nekem is — szóló Rápolthy. Azt éreztem, hogy egyedül vagyok, rettenetesen egyedül, a két kezem verejtékével keresem a kenyerem s mégis boldog vagyok.

— Igaz, de hihetetlen boldogság lenne — szóló Salamon.

III.

Másnap este Rápolthy elutazott együtt Margittal. Hűvös, őszi este volt, a holdvilág is elbújt a fellegek mögé, a míg a Margit szülei behuzódtak a fürke belsejébe, Margit és Gábor kinn maradtak a folyosón.

(Folyt. köv.)

Csak rövid ideig!

Debrecenben a Szénavasártéren
KLUDSKY KAROLY zoológiai

műlovardája

Ma és naponta este 8 órakor,
fényes előadás.

A valóságnak teljes megfelelő meglepő mutatványok.

(Nem amerikai szédelgés.)

Mindennap más és más válogatott műsor.

Uj! Uj!
Óriási elefánt Mutty és Boszko ló.

Egy komikus jelenet, idomítva és elővezelve az igazgató ur által.

A világ egyik legnagyobb érdekessége!

Az oroszlán mint műlovagló a lovon,
idomítva és elővezelve az igazgató ur által.

2 nagy és 2 kis ló,

idomítva és elővezelve az igazgató ur által.

STEEPLE-CHASSE

nyeregtelen lovon charier lovaglás, előadja Erzsébet kisasszony.

DUBLA TRAPEZ

nagyszerű légtornászati előadja THE HYK ur.

TANDEM,

lovagolva 2 magyar ménesi lovon ifj. KLUDSKY ur által.

Szenzáció! Nagyszerű! Szenzáció!

Egy utazó állattársaság!

15 him- és nőstényoroszlán, 6 tigris, 2 kutya. Elővezetve HAUER ur által.

MUTTY,

az óriási elefántnak egy komikus eseménye,

elővezetve és idomítva: ifj. Kludsky által.

Miss ORBASANY

csodálatosan idomított állataival, mely áll 2 sudáni oroszlán és 2 bengáli tigrisből.

Fellépnek az összes bohócok kacagató tréfáikkal.

Egy eredeti magyar ostoba AUGUST előadja Tautz ur.

Helyárok: I. páholy 6 személyre 9 frt. Páholy-ülés 1 frt. 50 kr. számított ülőhely 1 frt. 20 kr. I. hely 1 frt. II. hely 80 kr. III. hely 60 kr. Karzat 30 kr. — Jegyek előre válthatók a lovardában d. e. 11 órától este 6-ig. Este pénztárnyitás 7 órakor.

Előadás kezdete naponta este 8 órakor.

Kiváló tisztelettel

409-x-1.

KLUDSKY KAROLY,

igazgató tulajdonos.

Az állatok megtekinthetők nappal is 20 krajcár belépő-díjjal.

Még mindég!

Nagyválaszték husszu és rövid száru se'yem
cérna és glace keztyükben.

Sérv-kötők, Has-kötők,
hátegyenesítők, mülábak, mü-
kezek, müfűzők mértékszernti
készítéses és szakszerű javi-
tása el vállaltatik.

Mentőszekrények!

Cséplőgépek és gyár üzemek-
hez miniszteri rendelet szerint.

SGHÓN SÁNDOR

keztyü, kötszer- és orvosi müszer-tára,

DEBRECEN.

Plac-u. 12. Stenczinger-ház.

Cook és Johnson-féle

amerikai

Patent-tyukszem-Gyűrű

(törv. védve)

ma az **egyetlen** szer, mely a
borrasztó tyukszem fáj-
dalmakat — azonnal meg-
szünteti és el is távolítja.

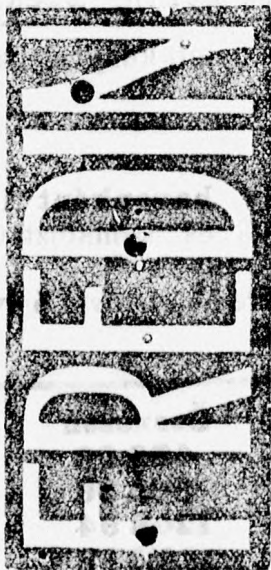
Ez ma a világ legjobb szere
minden szenvedőnek ajánlatik.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. 1 korona.
Debrecenben kapható a kövekező gyógy-
szertárakban: 385-6-3

Balázs Ödön Csapó-utca, — Kóczian De-
zső — Homokkert-utca, — Mihalovits Jenő,
— Muraközy László, — Sziloz Ferenc az
angyalhoz. — Radakovics Géza, — Dr.
Rothechnek v. k., — Dr. Varga és Bod-
nár G az aranyegyszarvuhoz, — Kovács L.
a fehérhatyuhoz — és Tóth Béla urak-
nál, — ugyszinte a bir-dalom minden gyógy-
szer árában és droguerájában.

Csak

Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Bxalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábelikre.

Bécs, XIII.

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára:

Egész évre: 28 k.
Félévre: 14 „
Negyedévre: 7 „
Egy hónapra: 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden
előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A legjobb arcz-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZKENOCS,

mely az arczot tisztítja, fehérit és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kitűnő toillet szappa-
nok a kenőcs haszná-
o latához o

Serail-puder. Kiváló finom arcapor
három szíiben, fehér, rózsá és krém
1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerertárában
Aradon Szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban

Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe
ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg
és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

50 évi siker.

ESZÉKI

arkenőcs

ÉS ESZÉKI

Szalvator

szappan.

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J.-C.

„Salvator“ gyógytárából.

ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arkenőcs ára 70 fill. és 1 kor

1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor,

1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.

Lyden rizspor kis toboz 1 k. nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből

és megfelelnek tökéletesen a 71,012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár: Budapesten

Török József

gyógyszerésznél,

VI. Király-u. 12. és Andrásy-ut 29 sz.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

JÓ
REKLÁM
BIZTOS
SIKER

GOLDBERGER ÁV.
BUDAPEST, VÁZSÓLYA 20. — HIRDETÉSI IRODA. —

Legelegánsabban készíték

uri öltönyöket, felöltőket, esőköpenyeket,
sport-öltönyöket, dísz-magyar ruhákat,
papi palástok, reverendák és fővegeket,
valamint sikkos

EGYENRUHÁKAT**az új szabályzat szerinti kivitelben.**

Készíték továbbá teljes katonai felszereléseket
a legelegánsabban, bármely fegyvernemhez, ugy-
tényleges, mint tartalékos tiszt és egyéves önkéntes urak részére a legelőnyösebb árban.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását továbbra is kérve, maradtam
kiváló tisztelettel

Prelovsky András

katonai és polgári szabó

Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.**Klimatikus
gyógyfürdő.****GLEICHENBERG**

(Stájerország.)

Nyári üdülő.

IDÉNY:

Május—Október.

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos bajai
Asztma, Emphysem) az emésztési szervek,
szív-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb.

Gyógyeszközök: Inhalációs therápia, pneumatikus
kamarák, hidegvizgyógyintézet, szénsavas fürdők
Fangó-gyógymed stb. stb.

Gyógyforrások: Konstantin-, Emma-forrás, Szent-
János-kut, Remete-forrás.

■ Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás és kocsimegrendeléseket elfogad a Fürdőigazgatóság. ■

A perselyek az Iparbank kiráratában láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a fakerekosságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinosTakarék-gyűjtő szekrénykét

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarék-gyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, **hogy havonként legalább egyszer elhozzák** azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak **20 fillért** becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid **5 év** alatt is. Tájékoztató szolgáljon a következő táblázat:

20 fillér naponként	5 év alatt növekedik	Tőke	Kamat	Összesen
40	5	365.—	37.98	402.08
60	5	730.—	75.96	805.96
80	5	1095.—	113.94	1208.94
1 kor.	5	1460.—	151.92	1611.92
2	5	1825.—	189.90	2014.90
	5	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.